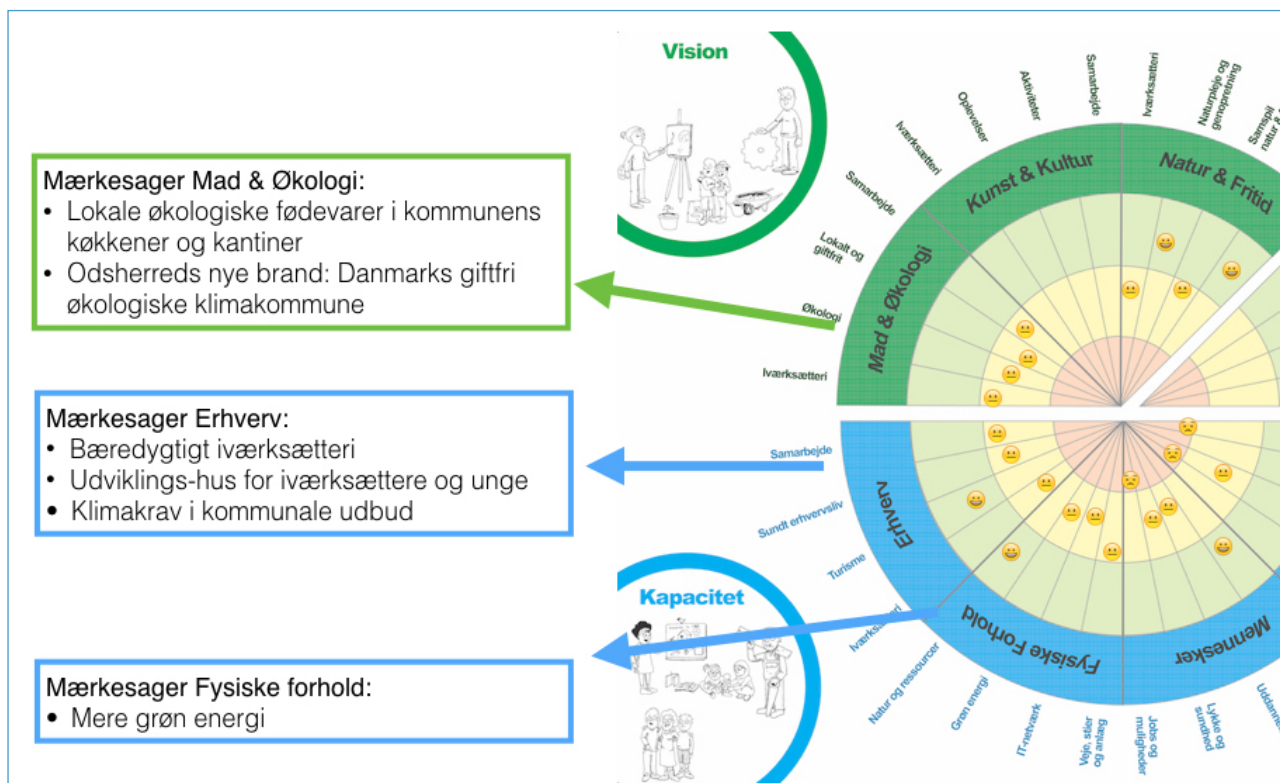

Visionær profil: Mad & Økologi

Denne beskrivelse er en del af Alternativet Odsherred politikudvikling 1.0, og er en del af en større analyse, som er illustreret her:

Se kortet Økologisk Odsherred. Se kortet over økologisk forbrug i Danmark.

Alternativets mærkesager om Mad & Økologi

Lokale økologiske fødevarer i kommunens køkkener og kantiner

Vi anbefaler at byrådet vedtager en målsætning for økologiske indkøb med følgende positive udvikling:

1. Øgede kommunale økologiske indkøb, der støtter
2. øget lokal økologisk produktion, der fremmer
3. øget antal lokale jobs i økologiske virksomheder
4. vi tilbyder en kost fri for pesticidrester til brugerne af kommunens institutioner
5. vi sikrer renere drikkevand, da varerne produceres uden pesticider og Geopark Odsherred får flere bier og en større biodiversitet.
6. vi tiltrækker mennesker, der ønsker en sund livsstil i en kommune, hvor man kan dyrke frugt og grønt i sin have uden at frygte forurening med pesticider fra landbruget.

Forslaget kan kritiseres for at økologisk landbrug ikke gavner klimaet i nogen væsentlig grad. Denne kritik er berettiget, hvis man kun ser bagud. Med hensyn til klimatiltag i 2016 og frem, er økologiske landbrug frontløbere med hensyn til at gavne klima og natur. Prøv at søge på ordet "klima" på hjemmesiden for henholdsvis Økologisk Landsforening og Landbrug & Fødevarer og se selv forskellen på engagement i klimamæssige tiltag.

Forslaget kan også blive mødt med kritik af økonomien, fordi man kalkulerer med en forøgelse af omkostningerne ved økologiske indkøb. Kritikken er berettiget, med mindre man gør sig yderligere overvejelser. Blandt andre Københavns Kommune har bevist i praksis, at økologiske indkøb og drift kan klares uden ekstra økonomi samtidig med at man scorer mange sidegevinster i form af arbejdsglæde og livskvalitet. Men det gøres ikke uden rettidig omhu.

Vi er klar over at beslutningen kræver yderligere omtanke og vi anbefaler derfor at kommunen henter inspiration fra blandt andet disse samarbejdspartnere:

- Fødevareministeriets Task Force for grønne indkøb i offentlige køkkener.
- Økologisk Landsforening, der også står for økotjek (vurderingen af fordele/ulemper ved omlægning af landbrug til økologisk drift, økonomiudvalget har allerede besluttet at støtte disse omlægningsbesøg).
- Danmarks Naturfredningsforening, der også har et netværk med nyttige kontakter i andre kommuner, der ligesom Odsherred arbejder med klima og bæredygtighed.

Odsherreds nye brand: Danmarks giftfri økologiske klimakommune

Vi drømmer om at de økologiske bedrifter samarbejder om at udvikle Odsherred til et økologisk spisekammer med fælles brand, distribution, læring og produktudvikling. Samarbejdet omfatter partnere som Hotel og Restaurationsskolen, kommunen, Lokalkompagniet, skoler og uddannelsessteder.

Også Lammefjorden bliver involveret i at brande Odsherred som et økologisk spisekammer.

Disse mærkesager skal ses i sammenhæng med beskrivelsen i dette dokumentets 3 afsnit:

- A) Alternativets vurdering, vision og idekatalog,
- B) Kommunens vision og mærkesager,
- C) Fakta og beskrivelser

A) Alternativets vurdering, vision og idekatalog

Alternativets vurdering 🙄🙄🙄🙄

🙄 Vurdering af iværksætteri

Der er få økologiske iværksættere og de samarbejder ikke.

🙄 Vurdering af økologi

Økologi er ikke nævnt i kommunens vision for 2025 selvom borgerne i Odsherred har et relativt højt forbrug af økologi.

🙄 Vurdering af lokalt og giftfrit

Giftfri produktion er ikke nævnt i kommunens vision for 2025.

🙄 Vurdering af samarbejde

Der er ikke noget samarbejde mellem de nuværende over 40 autoriserede økologiske bedrifter. Odsherreds mad-festivaler og præmieringer er ikke økologiske.

Alternativets vision

Vision om iværksætteri

Netværket af iværksættere indenfor økologisk produktion, økologiske oplevelser og livsstil sætter nye standarder for innovativt samarbejde.

Økologisk tang fra Odsherred bliver verdensberømt.

Der iværksættes forsøg med permakultur.

Vision om økologi

Kommunens madforsyning får det økologiske spisemærker i guld ligesom de fleste af Odsherreds restauranter og kursuscentre.

Kommunens udbudspolitik indeholder et krav om økologi.

Vision om lokalt og giftfrit

Samarbejdet mellem kommunen og DN udbygges, så Odsherred bliver en giftfri klimakommune.

Vision om samarbejde

Vi drømmer om at de økologiske bedrifter samarbejder om at udvikle Odsherred til et økologisk spisekammer med fælles brand, distribution, læring, produktudvikling og samarbejde med partnere som Hotel og Restaurationsskolen, Lokalkompagniet, skoler og uddannelsessteder.

Festivalerne får spisemærker i guld.

Alternativets idekatalog for Mad & Økologi

Odsherreds fødevaredistribution

Behov / Udfordring:

Der mangler mulighed for at opsamle og levere små mængder, både internt i Odsherred (til supermarkeder, kommunal bispising, gårdbutikker og restauranter) og til København/regionen. I øjeblikket kører hver enkelt producent selv rundt til hver enkelt aftager, eller omvendt. Udfordringen er altså håndtering af små fødevareproduktioner (evt. suppleret med andre lokale småproduktioner). De store supermarkeds kæder er gearet til store produktioner og store leverancer og vil bedre kunne samarbejde med en fælles distributør.

Ideen går ud på:

Ideen kan startes op med en varevogn, der henter og leverer småproduktioner lokalt og evt. til København. Efter behov kan der etableres lager/samlecentral/pakkeri/etikettering. På sigt kan virksomheden overtage ansvaret for salget og der etableres et andelsselskab, hvor producenter får udbytte efter deres produktions størrelse.

Økonomisk bundlinie:

Der startes op med at producenter betaler en procentdel af salgsprisen for afhentning og levering. Det skal dække løn til chauffør og drift af varevogn. Er der tilstrækkelig omsætning, dannes et andelsselskab, hvis indtjening dækker egne ansatte. Et evt. overskud i selskabet indskydes i en fond til understøttelse af nye småskalaproduktioner.

Social bundlinie:

Rummelig arbejdsplads. Genererer via fonden nye aktiviteter og produktioner. Sikrer lokal mad til lokale institutioner/spisesteder. Koordinering af initiativer

Klima/miljø bundlinie:

Færre km.

Samarbejde og partnere:

Aarstiderne, lokale vognmænd (kører ofte i regionen med tomme biler?).
Lokalkompagniet, Nordisk Center for Lokale Fødevarer (opererer efter samme idé)

Genbrug:

Mulighed for let tilgang til brug af hinandens restprodukter, fælles retursystemer.

Avler ideen? Giver ideen anledning til nye ideer?

Det er også muligt at etablere fælles produktions- og servicefaciliteter samt tilbyde fælles salg & markedsføring (herunder udstillingsvindue/reol i Kbh/regionen). Måske kan idéen inkludere lokal taxi/bus – kørsel.

Mere vegetarisk mad

Kort sagt: Det sparer på klimabundlinien, øger sundheden og sparer penge.

I Sundhedsstyrelsens pjece "Forebyggelse, mad og måltider", står der:

"Systematisk opsamlede erfaringer viser, at når et køkken omlægges til økologi, kommer der flere grøntsager i maden, og den ernæringsmæssige kvalitet bliver bedre."

Økologiske kurser, uddannelser og landbrugslæring

Vi ønsker at samarbejdet med Hotel- og restaurantskolen i Fårevøjle får tilknyttet et lille læringslandbrug - ligesom Hotel- og restaurantskolen i Valby. Formålet med læringslandbruget er dels at skolen kan være selvforsynende i udvalgte sammenhænge, men også for at have et grønt læringsrum, som skal give eleverne en praktisk mulighed for at lære om økologi og bæredygtighed med fingrene i mulden. Læringslandbruget skal være åbent, så skoler mm. i Odsherred kan booke en lille mark som et klasselokale og flytte dagens undervisning derud.

Med egen have får man en langt bedre forståelse af råvarernes ophav, sæsoner, variationer – og en større respekt for ressourcerne hele vejen fra jord til bord.

B) Kommunens vision

Alternativet er glad for det arbejde kommunen allerede har lavet om visionen for 2025 - der er mange gode tanker, initiativer og planer. Her følger et udpluk af kommunens vision - det der handler om "Mad & Økologi".

Mad & Økologi er fremhævet i denne udgave af kommunens vision for 2025 - det andet står med småt:

Odsherred er den rekreative have for det øvrige Sjælland og Hovedstadsområdet. Det er de unikke naturoplevelser i Geoparken.

Det er køkkenhaven, hvor man henter sine fødevarer.

Det er baghaven, hvor man bor og opholder sig, hvor man er sig selv og sammen med andre.

Skellet mellem turisme og hverdagsliv - heltidsborgere og fritidsborgere – er udvisket. Alle borgere, både heltids- og fritidsborgere, er en del af kommunen og er aktive parter i kommunens lokale fællesskaber og skaber grundlag for et aktivt erhvervs- og handelsliv i Odsherred og et levende kultur- og foreningsliv.

Odsherred er et godt sted at bo. Her er fællesskab og rumlighed.

Her bor man tæt på naturen med plads til både fred og ro og et aktivt og sundt liv.

Befolkningstallet er stabilt og fritidsborgerne opholder sig oftere og længere tid i deres sommerhuse. Odsherred er et attraktivt sted

at bo for folk over 50+, både i kommunens byer og i sommerhusområderne, hvor flere og flere bor hele året.

Odsherred er på forkant med udviklingen. Med en klar prioritering af kommunens styrker - og mod til fravalg - er der skabt grundlag for en positiv udvikling, og Odsherred er et eksempel, som andre kommuner kigger på for at finde inspiration.

Visionen er baseret på 7 principper

Ud af 7 principper har princip 2, 3 og 4 særlig relevans for Mad & Økologi. Kommunens principper er uddybet her:

1. Én kommune - koncentrer og prioriter
2. Lev lokalt - tænk regionalt
Odsherred stopper ikke ved kommunegrænsen. Hvad tilbyder Odsherred til nabokommuner, Hovedstadsområdet og Århus? Og hvad tilbyder nabokommunerne til Odsherred? Odsherred skal ikke nødvendigvis kunne alt og tilbyde alt, men skabe samarbejder og funktionelle sammenhænge med byer og områder uden for kommunen.
3. Det store i det små
Odsherred rummer mange små oplevelser, skjulte skatte og mulighed for at blive ved med at opdage nye steder og kvaliteter. Se det store i det små og byg på det eksisterende fremfor at skabe nye fyrtårne.
Det fintmaskede netværk af oplevelser er Odsherreds fyrtårn. Et fyrtårn, som Geoparken er med til at samle og sætte ord på. Understøt det med netværk mellem aktørerne, kvalitetssløft, fælles formidling, støttepunkter, osv.
4. Forbind og iscensæt
En af kommunens allerstørste styrker og potentialer ligger i den lange og varierede kyststrækning, der byder på mange forskellige naturmæssige oplevelser. Gør naturoplevelserne tilgængelige både mentalt og fysisk. Iscensæt stederne, så variationen og attraktionen styrkes. Skab forbindelser mellem natur og byer og mellem turismen og hverdagslivets zoner.
5. For borgere og fritidsborgere
6. Engager og involver
7. Vær stolt og fortæl det

Kommunens 9 mærkesager

Kommunen har disse mærkesager i strategien (i parentes står vores kategorisering):

1. Én hovedstad (Kapacitet / Fysiske forhold / Natur og ressourcer)
2. Styrkelse af Rørvig og Havnebyen som turismebyer (Kapacitet / Erhverv / Turisme)
3. Forskønnelse og oprydning i lokal- og landsbyer (Kapacitet / Fysiske forhold / Natur og ressourcer)
4. Udvikling af sommerhusbyer og -områder (Kapacitet / Erhverv / Turisme)
5. Tilgængeliggørelse af natur og landskab (Vision / Natur & Fritid / Samspil Natur & Fritid)
6. Differentiering af strande (Visionær profil / Natur & Fritid / Samspil Natur & Fritid)
7. Fødevarer som løftestang (Visionær profil / Mad & Økologi)
8. Tilgængelighed til kunst og Kultur (Visionær profil / Kunst & Kultur)
9. Et positivt billede af Odsherred (Visionær profil)

Her er uddybning af kommunens mærkesag om Mad & Økologi:

Kommunens ene mærkesag vedrørende Mad & Økologi

7 Fødevarer som løftestang

De særlige geologiske forhold skaber gode betingelser for dyrkning af fødevarer af høj kvalitet. Det har skabt grundlag for en forholdsvis stor landbrugssektor og også for mange mindre gårdbutikker og producenter.

Udover at være et væsentligt erhverv i Odsherred, er fødevarerne med til at brande Odsherred. De mange små gårdbutikker er også en del af Odsherreds oplevelsesudbud. Det er her, man har mulighed for at tage en bid af Odsherred med hjem. Nogle få restauranter arbejder målrettet med de lokale fødevarer, men ellers er de lokale fødevarer ikke særlig tilgængelige på spisesteder og i detailhandlen.

Fødevarerne bør i endnu højere grad bruges som led i skabe flere oplevelser i Odsherred og skabe et positivt billede af Odsherred.

Alternativets kommentarer til kommunens mærkesager

Med hensyn til "Fødevarer som løftestang" er vi enige, men det er ikke nok, at fødevarerne er lokale. De skal også være økologiske.

Bevaringen af den unikke jordbund i lammefjorden skal i endnu højere grad prioriteres og der bør stilles krav om, at den nuværende produktionen er bæredygtig og giffri. Dette vil være en nødvendighed, hvis brandet skal være positivt og vækstskabende.

Disse oplysninger er hentet fra kommunens visions-dokument.

Odsherred Kommune er som helhed defineret som landdistriktskommune, hvor langt den største del af kommunen er defineret som landdistrikt. Kun Nykøbing skiller sig ud som det eneste bysamfund med over 3.000 indbyggere, som dog er defineret ved at være byområde beliggende længere væk fra de største byer.

Større landbrugs- og bygge og anlægssektor – mindre viden og service

Sammenlignet med resten af landet har Odsherred en forholdsvis stor sektor inden for landbrug, skovbrug og fiskeri. Denne sektor beskæftiger færre og færre hænder, men står også overfor ny udvikling inden for energiproduktion samt specialiserede eller lokale fødevarer.

Odsherred Kommune har en lavere andel af service- og videnserhverv i forhold til landsgennemsnittet. Sektoren er dog – som på landsplan – vokset de sidste 5 år på bekostning af landbrug og bygge- og anlæg.

Landskaber

Potentialer [+]

- Odsherreds landskaber tilbyder stor diversitet i natur- og landskabstyper, og det karakteristiske istidslandskab har skabt et af de mest dramatiske landskaber på Sjælland.
- 157 m2 kyststrækning, der er af meget forskellig oplevelsesmæssig karakter, og blandt andet tilbyder mange attraktive strande.
- Landskabet er en ressource i kommunen, hvor der dyrkes fødevarer, der er med til at brande Odsherred.
- Fødevarerne skaber grundlag for en forholdsvis stor landbrugssektor samt mindre gårdbutikker og fødevarereproducenter.
- Fødevarerne besidder et oplevelsesmæssigt potentiale, både i kraft af gårdbutikkerne og de restauranter i kommunen der bruger lokalt producerede råvarer.
- De åbne vidder og store landskaber tilbyder stilhed, fred og ro.
- Landskaberne besidder store kulturhistoriske fortællinger med blandt andet mange gravhøje og de inddæmmede områder ved Lammefjorden og Sidinge Fjord.
- Geoparkprojektet besidder et stort potentiale til at udfolde og iscenesætte de landskabelige kvaliteter i kommunen samlet.

Udfordringer [-]

- De landskabelige kvaliteter og særlige nedslag fremstår for en meget stor dels vedkommende utilgængelige og isolerede.
- Der mangler en samlet strategi for udfoldelse af de landskabelige kvaliteter i Odsherred.
- Der er generelt dårlig skiltning og vejvisning til de særlige steder i landskabet.
- Den rekreative infrastruktur til og mellem de særlige steder i landskabet er dårlig og mange steder stort set ikke-eksisterende.

Strande

Potentialer [+]

- Odsherred har 157 km kyst, der tilbyder op til 12 forskellige udpegede badestrande.
- Nogle af Danmarks bedste badestrande er beliggende i Odsherred.
- Strandene er meget forskelligartede og tilbyder badeoplevelser for enhver smag.
- Nogle af Odsherreds strande – særligt i den sydlige del – tiltrækker mange besøgende fra de omkringliggende kommuner.

Udfordringer [-]

- Strandene fremstår ikke hver især med en profil og er ikke programmeret til andet end badning og har ikke målgruppeorienterede aktiviteter på strandene.
- Strandene tilbyder generelt ikke andet end basale funktioner som parkeringsplads, toilet og enkelte steder iskiosker o.l.
- Det kræver en del udgifter til pleje og vedligehold at holde strandene attraktive til badning og rekreation, hvilket særligt gælder strandene i Sejerøbugten, som samler meget tang.

Fakta og beskrivelser

Om investeringer og gæld

Hvad vil borgerne investere i?

Fra Danmarks Naturfredningsforening:
22. juli 2016

Hvis danskerne skal investere deres hårdt optjente pensionspenge i dansk landbrug, som regeringen planlægger, så ønsker et stort flertal, at det skal være i økologiske frem for i det konventionelle landbrug, viser en ny undersøgelse fra TNS Gallup.

Bønderne investerer mindre

DR artikel om gæld i landbruget

Der blev slået en pæn knast af landbrugets samlede gæld i 2015.

Det viser Danmarks Statistiks gennemgang af det trængte landbrugs samlede gæld, som ved udgangen af 2015 var opgjort til 343 milliarder kroner.

Men det er ikke nødvendigvis udtryk for nye, positive takter i landbruget, fortæller Klaus Kaiser, der erhvervsøkonomisk chef hos Seges, Dansk Landbrugs videncenter.

- Gælden falder primært, fordi landmændene har spændt livremmen ind; de investerer mindre, har lavere privatforbrug og sparer mindre op, forklarer Klaus Kaiser.

Grafikken viser heltidslandbrugets gæld. Som angivet ovenfor er landbrugets samlede gæld opgjort til 343 milliarder kroner - det tal omfatter også deltids- og hobbylandbrug.

NETTOINVESTERINGER:

I syv år har nettoinvesteringerne i dansk landbrug været i minus. Det rammer konkurrenceevnen.

Nedenfor en oversigt over nettoinvesteringerne de sidste 10 år. Nettoinvesteringer betyder, at landbruget investerer mindre i produktionen, end der afskrives på bedrifterne.

2005: 3,1 milliarder kroner

2006: 3,1 milliarder kroner

2007: 6,1 milliarder kroner

2008: 6 2 milliarder kroner

2009: - 1,6 milliarder kroner

2010: - 2,5 milliarder kroner

2011: - 2,9 milliarder kroner

2012: - 2,4 milliarder kroner

2013: - 1,1 milliarder kroner

2014: - 1,9 milliarder kroner

2015: - Forventes et minus på over to milliarder kroner

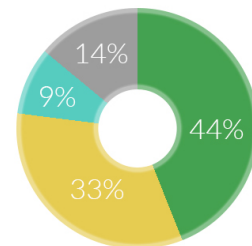
Kilde: Danmarks Statistik

Pensionspenge & økologi

Hvis dine pensionspenge skulle investeres i dansk landbrug, ville du så helst investere i økologisk eller konventionelt landbrug?

Gennemsnit

Heltidslandbrugets gæld

Tal i milliarder kroner

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Realkreditgæld	197	188	188	185	188	181
Bankgæld	57	57	57	55	56	54
Anden gæld	16	16	19	21	21	20
Gæld i alt	270	260	264	261	265	255

Kilde: Seges Tekst: Mathias Sommer Grafik: Ninni Munch Pettersson

Økologien vokser

Nedenstående tekst er fra artiklen "Økologien vokser med fire gange Amager" på hjemmesiden www.organichtoday.dk (28. oktober 2016)

Flere og flere danske landmænd dropper kemien og har i år søgt om at omlægge deres produktion efter reglerne for økologisk landbrug. Da fristen for at søge om økologisk arealtilskud udløb 1. september, havde hele 1.128 landmænd søgt om tilskud til et område på ca. 40.000 hektar. Det svarer til et areal, der er fire gange så stort som Amager. Til sammenligning blev der sidste år kun søgt om omlægning af halvt så stort et område, cirka 21.000 hektar.

Samtidig med at mange nye landmænd lægger om, udvider de økologiske landmænd, der allerede er i gang, nu deres bedrift. 450 af ansøgerne er således nye økologer, og årets omlægning er den største udvidelse af økologisk landbrugsjord i Danmark siden 1990'erne.

Fakta om økologisk landbrug

- Malkekvægsbedrifter udgør cirka 14,7 procent af de økologiske bedrifter, hvorimod det kun gælder for 9,2 procent af det totale antal bedrifter i Danmark.
- Flere og flere grøntsager dyrkes økologisk. Eksempelvis er ca. 36 procent af arealerne med gulerødder økologiske.
- Den økologiske bedrift er på gennemsnitlig 70,3 hektar, hvilket er stort set på niveau med landsgennemsnittet for almindelige landbrugsbedrifter på 71,8 hektar.
- 31. maj 2015 var det økologiske landbrugsareal på 180.000 hektar.
- Den danske eksport af økologiske varer nåede i 2014 op på 1,7 milliarder kroner i 2014. Det er en stigning på 12 procent i forhold til 2013, hvor der blev eksporteret for 1,53 milliarder kroner. Til sammenligning kan det nævnes, at den samlede fødevarevareklynge eksporterede for 152 milliarder kroner i 2014.

En anden artikel også fra OrganicToday (27. oktober 2016) handler om landbrugets behov for at omstille sig.

"Landbruget er i dyb krise, og mange landmænd forsøger at skære ned på omkostningerne og skrue op for produktionen for at holde skindet på næsen. De producerer mere af det samme i et ofte forgæves forsøg på at effektivisere driften, skabe bedre indtjening og få sorte tal på bundlinjen.

Men alt tyder på, at den traditionelle måde at tackle problemet på, som har domineret tænkningen i landbruget og den danske fødevareindustri lige siden andelsbevægelsens begyndelse for mere end 100 år siden, har spillet fallit.

Derfor forsøger mange økologiske landbrug at gå nye veje ved at trække forarbejdning og afsætning helt eller delvist hjem til gården. De produktudvikler, bygger gårdbutikker og etablerer alternative afsætningskanaler i stedet for at producere flere standardvarer."

Vækst og branding

Vækst i forbrug

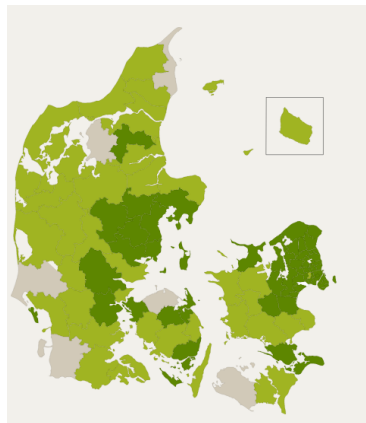
Kilde: Berlingske Business

Det økologisk Danmarkskort viser udviklingen i forbruget i Danmark.

I år 2001 var forbruget koncentreret omkring Aarhus og København.

Men siden da er der sket en stor udvikling.

Kortet kan afspille udviklingen. Odsherred er godt med!

Erhvervenes vækst - hvem kender vi, der vokser?

Fra Mandag Morgens undersøgelse maj 2016:

Har du kendskab til en privat eller offentlig virksomhed/organisation, der har gjort noget særligt, der har bidraget vækst?

1.	ØKOLOGISK FØDEVAREPRODUKTION/SALG	
2.	VINDENERGIKLYNGEN	
3.	LEGO	
4.	NOVO NORDISK	
5.	ROBOTKLYNGEN	
6.	DANFOSS	
7.	GRUNDFOS	
8.	LINAK	
9.	NOVOZYMES	
10.	KAMSTRUP	

Om sundhed

Sundhedsstyrelsens pjece "Forebyggelse, mad og måltider.

Systematisk opsamlede erfaringer viser, at når et køkken omlægges til økologi, kommer der flere grøntsager i maden, og den ernæringsmæssige kvalitet bliver bedre. Økologiske madvarers sundhedsmæssige effekter hos befolkningen er endnu meget sparsomt belyst og dokumenteret.

Økologisk spisemærke

Kantiner kan i dag certificeres til økologi med det økologiske spisemærke. Spisemærket findes i tre niveauer: Bronze, når økologiandelen udgør 30-60 procent, sølv, når økologiandelen udgør 60-90 procent og guld ved 90-100 procent økologi. Det økologiske spisemærke giver mulighed for på en klar og tydelig måde at kommunikere storkøkkenets arbejde med økologi. Læs mere på www.oekologisk-spisemaerke.dk

Fra graviditet.dk

Er du kvinde og forsøger at blive gravid eller venter du allerede barn, så bør du spise økologisk og undgå cremer med parabener. Så klar er meldingen fra læge Ph.D. Morten Søndergaard fra Århus Universitetshospital...

Uddannelse

[Hotel- og Restaurationsskolen](#) fra Valby har en "stikling" i Fårevejle, Odsherred. Den er ikke nævnt på skolens hjemmeside ultimo oktober 2016 - men det kommer.

Klima

"i dag er selve forudsætningerne for livet på vor planet truet af de alvorlige overgreb mod atmosfæren" – kilde: Haag-deklarationen, marts 1989, underskrevet af ledende repræsentanter for 24 lande, herunder 17 statsoverhoveder. Der er siden da, taget adskillige tiltag til, at begrænse syrerregn, drivhuseffekt og ozonnedbrydning, men intet af det, har været nok.

Klimatilpasning eller klimaforandring, hvilket ord skal man bruge for, at beskrive de ændringer vi oplever i dag?

Bæredygtig

Af teksten i bogen "Verdens Velstand" skrevet af de tre forskere Paul Ekins (økonomi), Mayer Hillmann (Miljø og livskvalitet) og Robert Hutchison (IT, medier og politik), kan bl.a. udledes at livets opretholdelse på denne planet er betinget af;

- At klima og ozonlag genopbygges og stabiliseres
- At vigtige økosystemer beskyttes for at bevare arternes variation og mangfoldighed
- At udledninger til luft, jord og vand ikke overstiger planetens evne til at absorbere, neutralisere og recirkulere dem.
- At teknologiske trusler, som atomkraft opgives.
- At udtømmelige ressourcer bruges klogt og produkter udformes med et varigt sigte og mulighed for reparation, ændring, genbrug og recirkulering.

Og fremfor alt, så må udnyttelsen af ressourcer, som kan fornyes, så som landbrugsjord, ske på en måde som opretholder jordens frugtbarhed, de hydrobiologiske kredsløb og det nødvendige vegetationsdække.

Bogen er udgivet af Gaia Books Ltd, London i 1992 og den beskriver mange af de problematikker, som først indenfor de seneste 10 år har udmøntet sig i flere og flere menneskers ønske om en grøn og bæredygtig livsstil. Landsforeningen Praktisk Økologi afholder for fjerde år i træk en festival, der hedder "Mere Liv i Haven-festival", som skal sprede viden og inspiration til almindelige danskere, som vil være selvforsynende.